

ادبیات ، فنون عسکرية ، بحریہ ، تاریخ ،
تجارت ، زراعت ، صنایع ، معارف ، امور
نافعہ و اکتجہ لی فقراتدن باحث مصور
جریده در .

ہر نوع خصوصات ایچون غزتہ نک مدیری
سماعتلو طاہر بک افندی حضرتلرینہ مراجعت
اولنور .

BUREAUX :
Imprimerie Tahir Bey
40, rue de la Sublime-Porte,
STAMBOUL

ارتقا

(ارتقا) نک استانبول و طشرہ ایچون
پر سنہ لک آہونہ سی ۳۲ فروشدر .

نحائی بالجلہ ارباب قلہ آچیقدرہ ہر الی
قلم طوتان یازہ بیلیر .
ادارہ خانہ سی باب عالی جادہ سنہ ۴۰
نومرولی « ملومات » مطبعہ سیدر .

JOURNAL ILLUSTRÉ
IRTIKA

نسخہ سی : ۲۰ پارہ یہ در

جمعہ کونلری نشر اولنور فنی و ادبی مصور عثمانی غزتہ سیدر .

نسخہ سی : ۲۰ پارہ یہ در

سیاح : محمدضیا

[۱۴۰ نجی نسخه مزدن مابعد]

شوتهاک وارزوی نفاسپرورانہ اطرافدن برچوق صنایع نفیسہ اربابنک ازنیقہ ووردلرینہ وسیلہ اولمش واوزمانہ قدر شرق صنعتکارلری ایچون هنوز مجهول بولنان چینی صنعتی بورادہ دخی ظهور وانتشار ایتمکہ باشلامشدر .

بوصورتلہ عربستان وایراندن جلب ایدیلن شعرا وسائر ارباب قلم ووقوف تہزیز خامہ تصویر وبلاغت ایلدیکہ ، اذہان عمومیہ دیرطونان ذوق بدایمپروری کدہ یوماً فیوماً متواقر ومتمالی اولمقده بولمش ایدی .

ساجچوقیلر ہر نقدر ملل واقوام متجاورہ نیک صنعت واصل واعداتندن دخی برچوق شیر اخذ واقتباس ایتمکہ سہلہ ، اساس تزینات وتجمعات اولمق اوزرہ عربلرک اختراع کردہ سی اولوب منحصرأ قواعد ہندسیہ اساسہ مستند بولنان طرز نقوش وتزیناتدن اصلاً ایرلامشار ایدی .

ازنیقہ تأسیس ایدیلن اوجاقلردہ نفیس ونظر فریب الوان ایلہ ملون چینی لرحال ومبانی عالیہ ومقدسہ دہ استعمال واورادن بروسہ وجوار ممالکہ ارسال قلنہ دق بونوع طرز تزینک تعمینہ غیرت واستعجال اولنور ایدی .

ازنیقہ اعصار قدیمہ برکنداری اولمق اوزرہ بر معبد وارایدیکہ ، بوراسی بالاخرہ جنتیمکان فردوس آشیان سلطان اورخان غازی حضرتلری زمانندہ جامع شریفہ تحویل قلنمش ایسہدہ بالاخرہ واقع اولان حرکات ارضیہ دن قبہ سی چوکہ رک خراب وتعمیرینہ دخی ہمت ایلدیکندن مائل تراب اولہرق یالکز منارہ سی قالمشدر .

(پول لوقاس) مکورہ ، بوکلیسا ایوم قصبہ نیک جنوب غربی جہتندہ خرابہ سی کوریلن ورومالیلر دورینہ عائذ بولنسان برتیا ترو ععلی اشغال ایتمکہ ایش ؛ حالوکہ مورخین مشہورہ دن (ہامر) Hammer مذکور محل ایاصوفیہ معبدی اولدین ظنندہ بولنور .

فقط امپراطور قسطنطین دورندن استانبولک فتحی زماننہ قدر کڈران ایدن مدت ظرفندہ تأسیس ایدیلن یزاس مبانی وامانکک اصول معماریہ لرچی تدقیق ایدیلرچہ بوشبہ وترددک حلئ ممکنندر .

شولہکہ :

(۵۳۸) مقدر بیوک کلیسارک عمومی بازلیق Basilique شکنندہ بایبلور ایدی .

ازنیقہ الیوم موجود اولان (سن ژان استودیوس) St. Jean Studius معبدیلہ

(قسطنطین) نک والہ سی امپراطور یچہ (ہان) طرفندن بایدریلن (بیت اللحم) کلیسای بوترز دہ اولوب داخلہ ایکی صرہ مرمر ستون اوزرینہ استناد ایتدیرلمش اخشاب بر سقندن عبارت ایدی . (۲)

کلیسانک نہایت نصف دائرہ شکنندہ طیشاری طوغری جیقمش اولوب محراب بورادہ بولنور ایدی . کلیسارک بوابتداکی شکلی مجالسک عقد اجتماع ایتدیکہ اسکی بازلیقلرک طرز انشالزندن اقتباس اولمشدر . (vaxλyptai)

بوترز ابتدائیدہ کی کلیسارک ہان اکثریسی ، خرستیانلق دورندن اول انشا ایدیلن معابد اولوب ، بالاخرہ بولنرہ ستونر علاوہ وسیلہ توسیع ایدلمشدر . قبلہ کلیسا انشاسی امپراطور (ژوستینین) دن جزئی بر زمان اول واقع اولمشدر .

ازنیقہ کی معبدک اساسی مربع الشکل اولوب اورتہ سنہ برقبہ اوطورتلمش ایدی . ایستہ شوترز انشادن اکلاشیدیشہ کورہ ، بومعبد التبی عصر میلادیدن سوکرہ بایلمشدر .

دیمک اولیورکہ ، مذکور کلیسا دیکرلری کی بازلیق طرزندہ بایلمش برمعبد ایش . بومعبد قدیمک موضع وجسامتی حقندہ بر فکر قطعی ایدتمک مشکل اولوب ، برنی ہر حالہ الیوم بایدار اولان کلیسالر میانندہ ارامق عبندر .

(۲) بوترز انشا بالاخرہ سلجوقیلر زمانندہ دخی تطبیق ایدلمشدر . قونہ یہ کلہ یکمز زمان تفصیلات ویرہ جکر .

مابعدی وار

نمایان اولدینق اکلایق ایچون حیلی بووجود
ریشانک باندہ طوردم ... دوشوئدم ...
آہ ! ... نہایت ... ایستہ خاطر لیوردم ...
برکون ... اوایام مسرورانہ مزدن برصباح
بوچنار اوزرندہ او ستون . بختیارلہمزلہ ،
شبائزلہ بوختندہ کرینرکین سنک دہ نظریکہ ،
بویلہ زواللی بر قوشجغز . ایلمشمشدی .
باقی فصل خاطر لیوردم بوکون ایش کی
خیالی کوزمک اوکندہ : بتون چیلغلانکک
قولمک آرہ سندن قاجدک اوقوشجغزی آوب
بکا کوستردک وبریلہ مخصوص او ایچہ
کوزل سمککہ : « باقی ! شو قوشجغزی
بختیارلہندن ، سعادتن بر صاحچہ بارچہ سی
محروم ایتدی ... بر مرحمتیز آوچینک
اکلنجہ سی اولمق ایچون محو ایدلدی ... »
دیرک قوشی بر کنسارہ قوبدک . اووخ !
بوعادی اہمیتیز وقہ بندہ اوقدر بیوک بر
اہمیت آلدی کہ ... اوکونکی عین قوش
ایش کی کتوردم ، طولہ ووردتم ... واوطہ مک
برکوشہ سنہ آصدم ... بتون اضطرار بلی
بتون ہجران کدرلری او تسکین ایدیور ...
کویا اوکابرک وجود کدن برپارچہ ایش کی ...
اونی کورنجہ : سی ، آہ ! بر زمانر بختیارانہ
باشادیمغز سی کوریورمشم کی سوبیوردم ...
سنک اوخیال جائزہ ک کوزلم اوکندہ تجیم
ایدیور ... بکا مدار تسلی اولان بوکوک
قوشجغز ... کیجہ — ۱۲ تشرین اول —
بک اوغلی
الدیونک ...

— ۳ —

ای پرستیدہ روح ! ... شوقار شومندہ
طوران الدیونک بکانہ آچی خاطرلر آندیر-
دینقی بیلیرمیسک ؟ ... البتہ بیلیمزسک ! ...
سن اونوتمشسک ! ... بن سکا برک الدیوندن
بخت ایتدیکہ ، بونک بکا ایفاظ ایتدیکہ
بأسلری کدرلری سکا بو پریشان سطرلر
عرض ایدرکن امینکہ ایچہ دوداقلریکی
بوکجک وکوزل جہرہ ملکانہ کورہ برخندہ
استہزا کوریلہ جک ، بکافقہ ہلرلہ کولہ جکسک
اوت امینکہ بونی باعقدن کری طورمہ جقسک
فقط بونک الدیونک بندہ وایاندیر دینقی خاطرہ-
لری بیلیمدن ، مقصدیمی اکلایمندن استہزا
ایچہ ... زیرا ... بوبکا آریلدیمغز زمانی
در خاطر ایتدیر ...

شمعدی بلکہ بنہ خاطر یکہ کلور ،
چونکہ بی اونوندک ... بوندن آمین دکاسہ مہدہ
ظن ایدیوردم ...

آہ ! شو الدیون ... ایستہ شوقار شومندہ
ساکن طوران مشجرہ دہ صوک ملاقاتزدہ
بوافراقک روحزدہ ایدہ جکی تاثیر دوشو-

